

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Geachte mevrouw Ollongren,

Op vrijdag 25 september 2020 bracht ik weer een bezoek aan het gaswinningsgebied van Groningen. Groningers lieten mij zien en horen hoe zij nog steeds wachten op duidelijkheid of hun woning nu wel of niet wordt versterkt; hoe zij in de voorbereidingsfase zitten en diverse vragen hebben of nog steeds middenin het versterkingsproces en schadeherstel zitten. Een eerste positief geluid was te horen van de enkeling die aan het einde van de versterking is gekomen en een nieuw huis kan betrekken. Ook zag ik dat her en der de daadwerkelijke bouwwerkzaamheden zijn begonnen. Vandaar dat ik aan het eind van de dag aangaf "minder chagrijnig" te zijn. "Minder chagrijnig" maar niet "blij", omdat er ook nog veel mis gaat voor de inwoners van Groningen.

In deze brief geef ik weer wat ik tijdens mijn werkbezoek hoorde en benoem ik drie aandachtspunten waar uw ministerie en de NCG mee aan de slag moeten gaan. Ik stuur de minister van Economische Zaken en Klimaat specifiek een afschrift van deze brief omdat deze aandachtspunten ook bij de schade en waardevermindering gelden.

In gesprek met bewoners

De gesprekken die ik op 28 september maar ook eerder met bewoners had, laten zien dat zij betrokken willen worden bij wat er speelt en staat te gebeuren. Ik hoorde overal "Het is mijn huis en mijn leven; mijn geld, mijn verleden en mijn toekomst zitten daarin, daar wil ik zelf zeggenschap over".

Zo sprak ik met bewoners in Opwierde en in Overschild. In Opwierde waren de vertegenwoordigers van #EnWijDan voorzichtig positief omdat ook hun woningen uiteindelijk voor sloop en nieuwbouw in aanmerking komen. Tegelijkertijd vertelden zij, net als de andere aanwezigen, over traagheid, onduidelijkheid en onbegrijpelijke verschillen tussen de versterkingsadviezen voor verschillende woningen.

De inwoners van Overschild vertelden over de ongelijkheid binnen het dorp. De woningen zijn ondergebracht bij verschillende batches en voor iedere batch gelden andere regels. Ook kaartten zij aan dat de regels niet tijdens het spel moeten worden veranderd. En onduidelijkheid en gebrek aan transparantie kwamen in dit gesprek eveneens naar voren.

Daarna vertelde een inwoner van Loppersum haar verhaal in een bijeenkomst met de programmadirecteur Groningen, Versterken en Perspectief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een wethouder van de gemeente Loppersum en de directeur van de NCG. Zij vertelde heel precies en indringend welke onzekerheden en frustraties de afgelopen acht jaar hadden opgeleverd. Dit bood de aanwezigen de kans om haarscherp te horen wat een inwoner meemaakt.

De bewoner centraal

Voor mij staat voorop dat de overheid niet eenzijdig over de manier van versterking moet beslissen, maar de inwoner zelf de keuzes in handen moet geven. De bewoner moet centraal staan. Een uitgangspunt dat ook het Groninger Gasberaad en de Groninger Bodembeweging benoemen in hun brief over de Tijdelijke Wet Groningen aan u beiden van 28 september 2020.

Pagina 1

Datum

19 oktober 2020

Onderwerp

Gevolgen gaswinning Groningen

Ons nummer

201931472

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Positief is dat de directeur van de NCG en de programmadirecteur van BZK hebben toegezegd verbeteringen aan te willen brengen. Bovenal is het belangrijk dat de versterking voortvarend wordt uitgevoerd en bewoners daadwerkelijk in veilige huizen kunnen wonen.

Met als uitgangspunt "de bewoner centraal" geef ik u graag drie aandachtspunten mee die nu aangepakt moeten worden. Deze zijn:

1. Communiceer helder, duidelijk en persoonlijk;

Houd de mensen actief op de hoogte en geef duidelijkheid over het proces, budget, tijdsplanning en keuzes. Zorg voor een goed aanspreekpunt en wees helder over de rol van de bewonersbegeleider

2. Doe wat je belooft;

Heb aandacht voor de verwachtingen die gewekt zijn en voorkom tegenstellingen binnen gemeenschappen. Verander de spelregels niet tussentijds ten nadele van de bewoners. Laat de beslissingen om te versterken niet afhangen van het toevallige moment van beoordeling.

3. Geef invulling aan de ruimhartigheid;

Geef iedere bewoner zelf de keuze; het is zijn of haar huis. De bewoner mag zelf keuzes maken over de mate en de manier van versterking. Bied inwoners een helpende hand en houd daarbij rekening met de mogelijkheden van de inwoner;

Tot slot

Ik waardeer het dat het ministerie van BZK en de NCG uit de ervaringen van de inwoners van Groningen lering willen trekken. In de eerste helft van 2021 zal ik de inwoners van het gaswinningsgebied vragen of zij verbeteringen zien en ga ik ook weer in gesprek met het ministerie van BZK en NCG om te vernemen welke stappen zijn gezet.

Vandaag publiceren wij een persbericht. Deze brief zal als bijlage bij dat persbericht worden gevoegd.

Ik heb deze brief ook per e-mail toegestuurd aan de heer XXXX, contactpersoon Groningen Versterken voor de Nationale ombudsman bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Een afschrift van deze brief wordt gestuurd naar

- De minister van Economische Zaken en Klimaat;
- De voorzitter van de Tweede Kamer;
- De NCG;
- Het bestuur van de gemeenten Loppersum, Midden-Groningen en Appingedam;
- Het IMG;
- Het Groninger Gasberaad;
- De Groninger Bodembeweging.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen